

[Erik Eriksen.]

gen nærer en for stor tiltro til den dæmper, man mener at have lagt på forbruget og omkostningerne; det har man selvfølgelig også gjort af hensyn til betalingsbalanceudviklingen. Må jeg føje til, at det var en væsentlig fejl, at den private opsparing ikke er blevet tilstrækkeligt tilgodeset ved denne lejlighed. Denne private opsparing trænger af mange grunde til en meget kraftig stimulans, men det er, som om man er tilbøjelig til ligesom at lukke øjene for det kreditbehov, erhvervslivet har. Vi er adskillige også her i salen, der har et sådant kendskab til erhvervslivets forhold, at vi udmærket kender det kreditbehov, der er til stede. Det er nemlig sådan, at den ny tids indhold og den hårde konkurrence stiller krav om mere rationel drift på alle områder, og det kræver nu engang kapital. Så kan man spørge: hvorledes skal banker og sparekasser blive i stand til blot nogenlunde at efterkomme de ønsker, der er ude i erhvervslivet? De krav og ønsker, erhvervslivet møder med, må nødvendigvis være af en ganske anden størrelsesorden, end tilfældet har været i tidligere perioder. Nødvendigheden af større privat opsparing og erhvervslivets behov for kapital kan derfor ikke måles med gamle statistiske mål eller sammenligninger. Der er nemlig ikke noget sammenligningsgrundlag.

Jeg ved, der kan siges meget for og imod statens fortsatte pengeopsugning, men det vil være meget farligt ikke at se i øjnene, at denne opsugning er ved at hindre vore pengeinstitutter i deres arbejde på at efterkomme naturlige og i denne situation helt nødvendige kreditønsker. Det, man kalder strukturændringer, er på en lang række erhvervsområder en bydende nødvendighed, og jeg vil meget stærkt understrege, at det er ikke noget, man gør for sin fornøjelses skyld. Det er ikke noget, man umiddelbart føler trang til at gøre; det er ganske enkelt noget, der kommer, fordi det tager sigte på fremtidens konkurrenceevne.

Jeg lagde mærke til, at statsministeren i dag i sin omtale af jordlovene jo virkelig ikke var blind for dette problem, heller ikke for den hastige nedgang i antallet af unge inden for dansk landbrug.

Det er altså problemer, som jeg beder regeringen følge med den allerstørste op-

mærksomhed. For jordlovsforslagernes vedkommende tager man ikke hensyn til dem, men strukturændringerne, kreditbehovet tror jeg er noget, der vil trænge sig på med en voldsom styrke, og hvis ikke den private opsparing får ganske anderledes vilkår, vil vore pengeinstitutter i den kommende tid langtfra være i stand til at efterkomme det behov, der er for kapital. Og hvad ender vi så i? Så ender vi i, at banker og pengeinstitutter sætter sig til rette og taler om, hvilken prioritetsorden man kan give de ønsker, der måtte komme ude fra erhvervslivet, og så vil det altid være således, at det, vi kalder den lille mand, den lille virksomhed, altid vil komme nederst i prioritetsrækken.

Så har jeg endelig tilbage den højtærede udenrigsministers redegørelse i dag, og den kan vi for vort vedkommende tage til efterretning. Det vil vel altid være sådan, at hvis man gik i detaljer, var der nuanceforskelle, men vi kan tage den til efterretning. På det markedspolitiske område — det behøver jeg ikke at gentage — er der jo mere end nuancer i forskellen på venstres og regeringens syn. Jeg skal kun her tilføje, at jeg både her og andetsteds har understreget som afgørende for venstre i denne situation, at regeringen ikke på noget område bandt sig til noget, der til sin tid kunne vanskeliggøre vor indtræden i det europæiske fællesskab. Den højtærede udenrigsminister har sagt, at dette synspunkt er han enig med os i, og så kan vi ikke komme videre fra vor side. Jeg behøver vel ikke at tilføje, at jeg har absolut intet ønske om at besværliggøre for regeringen, hvad der i sig selv måtte være besværligt nok, men kun gentage, at for mig at se står sammenbruddet af forhandlingerne i Bruxelles som en tragedie. Det var det for flere end os herhjemme; det var det i virkeligheden for hele den europæiske verden, men økonomisk vil det føles forholdsvis meget hårdere i Danmark end andre steder på grund af vor erhvervsmæssige struktur, og dette beder jeg altså regeringen ikke glemme.

Hvis den tilstand, som vi nu er inde i, bliver af længere varighed — hvad der desværre er meget der tyder på — vil jeg også bede regeringen overveje, om det er muligt for visse dele af erhvervslivet som